

HRDINOVÉ PRÁCE.

NAPSAL

GASTON TISSANDIER.

PŘELOŽIL

PROF. DR. J. V. STERZINGER.

== SE 6 VYOBRAZENÍMI. ==

V PRAZE

TISKEM A NÁKLADEM F. ŠIMÁČKA

1906

C 267/179-92

KAREL HAVLÍČEK BOROVSKÝ

NEOHROŽENÝ BOJOVNÍK
ZA PRÁVA NÁRODU ČESKÉHO.

K PADESÁTÉMU VÝROČÍ JEHO ÚMRTÍ SESTAVIL

ADOLF SRB.

SE 17 VYOBRAZENÍMI NA ZVLÁŠTNÍCH PŘÍLOHÁCH

V PRAZE

TISKEM A NÁKLADEM F. ŠIMÁČKA

1906

O B S A H.

	Str.
1. Léta dětství a útlého mládí	5
2. Na školách německobrodských	9
3. Za studií v Praze	13
4. V semináři	17
5. Doba soukromých studií	29
6. Na Rusi	34
7. Návrat do vlasti. Pobyt v Německém Brodě	49
8. Opět v Praze. Starosti o zahájení domácnosti. Počátky působnosti novinářské . . .	52
9. Havlíček redaktorem »Pražských Novin« a »České Včely«. Konec milostného poměru s F. Weidenhofferovou	59
10. Na počátku r. 1848. Havlíček vzdává se redakce »Pražských Novin« a »České Včely«	68
11. Havlíčkův sňatek s Julií Sýkorovou . . .	75
12. Založení »Národních Novin«. Frankfurtský sněm	78
13. Havlíček získává Poláky pro slovanský sjezd v Praze	85
14. Před bouří	86
15. Po svatodušních bouřích	90

	Str.
16. Havlíček uvězněn. Jeho zvolení do říšského sněmu	95
17. Na říšském sněmu ve Vídni a v Kroměříži. Složení poslaneckého mandátu. Proti hr. Lvu Thunovi. Narození dcerušky Zdeňky	98
18. Vstup do roku 1849. »Šotek«. Kroměřížský sněm. Havlíček proti rekonstitučnímu jednání vlády. »Slovanská Lípa«. Rozehnutí říšského sněmu	105
19. Havlíček odsuzuje rozehnutí říšského sněmu a vnucenou ústavu. Jeho útěcha v zlém čase	113
20. Před pražskou porotou	119
21. V dusném ovzduší	124
22. Praha v stavu obležení	127
23. Vydávání »Národních Novin« zastaveno a opět povoleno	136
24. Havlíčkova osamocenost. Knížka hr. Thuna. Proti nestatečnosti politické. Opětné odsouzení	140
25. Potlačení »Národních Novin«	150
26. Havlíček opouští Prahu. Založení »Slovana«	153
27. První číslo »Slovana« a jeho osud	156
28. Havlíčkův život v Kutné Hoře. Zákaz »Slovana« pro Halič, Krakov, Bukovinu, Prahu a okolí	163
29. Epistoly kutnohorské	170
30. Havlíček pomýšlí na zastavení »Slovana« a chce se věnovati hospodářství a literatuře	188
31. Dopisy Havlíčkovy Palackému	194
32. Havlíček se loučí s činností novinářskou .	201
33. Před porotou kutnohorskou	212
34. Do vyhnanství	222

	Str.
35. Cesta k neznámému cíli	230
36. V Brixenu	236
37. Havlíček opět spojen se svou rodinou . . .	245
38. Rozloučení s rodinou	259
39. Havlíček opět samotén	260
40. Havlíčkovy básně brixenské	2 3
41. Juliina smrt	2 7
42. Z vyhnanství do hrobu	279
43. Havlíčkova Zdeňka	288
44. Doslov	289

OPRAVA. Do číslování kapitol vloudil se omyl; číslo kapitol od 25. do konce má býti o jednu nižší.

KONEC SAMOSTATNOSTI POLSKÉ

A POKUSY O JEJÍ OBNOVENÍ.

NAPSAL

ARNOLD MÜLLER.

V PRAZE
TISKEM A NÁKLADEM F. ŠIMÁČKA
1906

O B S A H.

	Strana
Nástin dějin Polska až do smrti Augusta III.	7
Přípravy k volbě nového krále. - Rusko-pruský spolek a tajná konvence o záležitostech polských. - Czartor- yští. - Stanislav August Poniatowski. - Sněm kon- vokační. - Občanská válka. - Zmaření nejdůležitěj- ších oprav. - Stanislav August zvolen králem . . .	22
Korunovace Stanislava Augusta. - Jeho povaha. - Rusko a Prusko mají jeho opravné plány. - Olázka dissidentů a disunitů. - Konfederace radomská . . .	31
Konfederace barská. - Humaňská seč. - Válka rusko- turecká.	51
První dělení Polska. - Sněmovní konfederace pod berlou Adama Poninského. - Rejtan. - Nová ústava. - Soud nad domnělými královrahy. - Statky jezuitské a královské. - Konečné vyřízení olázky jinověrců. - Pokusy o zrušení mučiren a čarodějnických soudů. - Mír v Kučuk Kajnardži	84
Stav země po prvním dělení Polska. - Sněmy z let 1776, 1778 a 1780. - Biskup Soltyk uvězněn jako šílenec. - Sněm z r. 1782. - Sněm grodenský r. 1784. - Nechutný spor mezi králem a Adamem Czartorys- kým. - Ruch osvětový v Polsku. - Nové poměry za- hraniční. - Schlůze Kateřiny II. se Stanislavem Au- gustem v Kaniově. - Válka rusko-rakousko-turecká. - Spolek prusko-anglicko-holandský. - Válka rusko- švédská	92
Čtyřletý sněm ve Varšavě. - Spolek polsko-pruský. - Snahy o zavedení oprav. - Proces Adama Ponin- ského. - Prusko slibuje za postoupení Toruně a Gdaňska vymožení Haliče na Rakousku. - Nepříz- nivá změna v zahraniční situaci. - Měštům udělena politická práva	97

Ústava ze dne 3. května. - Pikle Felixe Polockého, Severina Rzewuského a Xavera Branickeho. - Konfederace targowická	108
Válka rusko-polská r. 1792. - Tadeáš Kościuszko. - Prusko opouští Poláky. - Král přechází ke konfederaci targowické. - Hrůzovláda konfederátů. - Sněm grodenský. - Pruská okupace. - Druhé dělení Polska	120
Povstání Kościuszkovo a třetí dělení Polska. - Smrt Kateřiny II. a Stanislava Augusta	142
Polsko od třetího dělení až do zřízení království kongressového (1795—1815).	165
Politické události od zavedení polské ústavy až do smrti císaře Alexandra	174
Revoluční hnutí. - Lukasiński a Krzyżanowski zakládají tajné spolky. - Styky s ruskými revolucionáři. - Zatýkáni a vyšetřování. - Soud před senátem. - Mírný rozsudek. - Cár zapovídá vyhlášení rozsudku . . .	180
Události na vilenské universitě. - Tajné spolky. - Tomáš Zan. - Jáchym Lelewel. - Celá universita ve vyšetřování. - Kruté rozsudky. - Příběh v Kiejdanech	184
Ústavní boje za prvních let vlády cara Mikuláše. - Korunovace carova jako krále polského. - Sněm z r. 1830	187
Spiknutí Petra Wysockého. - Povstání. - Chování se vlády a její přeměna. - Chłopiecki náčelníkem vojska. - Vítězství revoluce. - Tovaryšstvo vlastenecké. - Velkokníže Konstantin opouští Polsko	190
Svolání říšského sněmu. - Agitace Mořice Mochnackého. - Chłopiecki prohlašuje se diktátorem. - Vyjednávání s carem. - Prosincový sněm. - Návrat Jezierského z Petrohradu. - Chłopiecki odstupuje. - Kn. Radziwill vrchním vůdcem. - Sesazení ruské dynastie . . .	201
Vpád ruského vojska. - Boje u Stoczku a Dobré. - Bitvy u Wawru a Grochowa. - Boj u Nové Vsi. - Boje u Bialolenky. - Velká bitva u Grochowa. - Chłopiecki těžce raněn. - Ústup Poláků za Vislu . . .	211
Po bitvě u Grochowa - Skrzynecki nástupcem Radziwilla a Chłopieckého. - Prondzyński a Chrzanowski. - Zahraniční styky. - Činnost sněmu	222
Nesnáze Diebitschovy po bitvě u Grochowa. - Drobná válka. - Přepadení Puław. - Dwernického výprava na Lublin. - Porážky Rusů u Wawru, Dembů Vel-	

	Strana
kých a Igau. - Boje v pobřeží Livce. - Ústup Skrzyneckého. - Cholera. - Nespokojenost v obou armádách	231
Povstání na Žmudi, Litvě, Volyni a Podolí. - Nešťastná výprava Dwernického	242
Výprava proti ruským gardám. - Porážka Poláků u Ostrolenky	253
Ústup Skrzyneckého k Varšavě. - Smrt Diebitschova. - Výprava Gielgudova na Litvu. - Návrat Dembiňského - Konec povstání na Volyni a Podolí	263
Stav obou vojsk po bitvě u Ostrolenky. - Výpravy proti generálům Rüdigerovi a Golovinovi. - Přechod Rusů přes Vislu. - Porážka Gerstenzweigova. - Stálá nečinnost a sesazení Skrzyneckého. - Dembiňski vrchním vůdcem. - Vzbouření ve Varšavě. - Krukowiecki prezidentem vlády. - Dembiňski sesazen: - Skrzynecki na útěku. - Boje v Sandoměřsku. - Nehoda Poláků u Varšavy. - Ramorinova výprava proti Rosenovi	274
Nové zeslabení varšavské posádky. - Vyjednávání o mir. - První útok na Varšavu. - Vyjednávání o kapitulaci. - Druhý útok. - Poláci opouštějí Varšavu	284
Konec povstání	292
Následky povstání	296
Poláci po r. 1831. - Pokus o všeobecné polské povstání r. 1846. - Haličská řež. - R. 1848 a 1849	298
Povstání r. 1863—1864	306
Opravy	316
Výslovnost polská	317

Č. 267/179-2

KAREL HAVLÍČEK BOROVSKÝ

NEOHROŽENÝ BOJOVNÍK
ZA PRÁVA NÁRODU ČESKÉHO.

K PADESÁTÉMU VÝROČÍ JEHO ÚMRTÍ SESTAVIL

ADOLF SRB.

SE 17 VYOBRAZENÍMI NA ZVLÁŠTNÍCH PŘÍLOHÁCH

V PRAZE

TISKEM A NÁKLADEM F. ŠIMÁČKA

1906

O B S A H.

	Str.
1. Léta dětství a útlého mládí	5
2. Na školách německobrodských	9
3. Za studií v Praze	13
4. V semináři	17
5. Doba soukromých studií	29
6. Na Rusi	34
7. Návrat do vlasti. Pobyt v Německém Brodě	49
8. Opět v Praze. Starosti o zahájení domácnosti. Počátky působnosti novinářské . . .	52
9. Havlíček redaktorem »Pražských Novin« a »České Věely«. Konec milostného poměru s F. Weidenhofferovou	59
10. Na počátku r. 1848. Havlíček vzdává se redakce »Pražských Novin« a »České Věely«	68
11. Havlíčkův sňatek s Julií Sýkorovou . . .	75
12. Založení »Národních Novin«. Frankfurtský sněm	78
13. Havlíček získává Poláky pro slovanský sjezd v Praze	85
14. Před bouří	86
15. Po svatodušních bouřích	90

	Str.
16. Havlíček uvězněn. Jeho zvolení do říšského sněmu	95
17. Na říšském sněmu ve Vídni a v Kroměříži. Složení poslaneckého mandátu Proti hr. Lvu Thunovi. Narození dcerašky Zdeňky	98
18. Vstup do roku 1849. »Šotek«. Kroměřížský sněm. Havlíček proti rekonstitučnímu jednání vlády. »Slovanská Lípa«. Rozehnání říšského sněmu	105
19. Havlíček odsuzuje rozehnání říšského sněmu a vnučenou ústavu. Jeho útěcha v zlém čase	113
20. Před pražskou porotou	119
21. V dusném ovzduší	124
22. Praha v stavu obležení	127
23. Vydávání »Národních Novin« zastaveno a opět povoleno	136
24. Havlíčkova osamocenost. Knížka hr. Thuna. Proti nestatečnosti politické. Opětné odsouzení	140
25. Potlačení »Národních Novin«	150
26. Havlíček opouští Prahu. Založení »Slovana«	153
27. První číslo »Slovana« a jeho osud	156
28. Havlíčkův život v Kutné Hoře. Zákaz »Slovana« pro Halič, Krakov, Bukovinu, Prahu a okolí	163
29. Epištoly kutnohorské	170
30. Havlíček pomýšlí na zastavení »Slovana« a chce se věnovati hospodářství a literatuře	188
31. Dopisy Havlíčkovy Palackému	194
32. Havlíček se loučí s činností novinářskou	201
33. Před porotou kutnohorskou	212
34. Do vyhnanství	222

	Str.
35. Cesta k neznámému cíli	230
36. V Brixenu	236
37. Havlíček opět spojen se svou rodinou . . .	245
38. Rozloučení s rodinou	259
39. Havlíček opět samoten	260
40. Havlíčkovy básně brixenské	2 3
41. Juliina smrt	2 7
42. Z vyhnanství do hrobu	279
43. Havlíčkova Zdeňka	285
44. Doslov	289

OPRAVA. Do číslování kapitol vloudil se omyl; číslo kapitol od 25. do konce má býti o jednu nižší.

6268/173-5

M. MIGNET,
člen Akademie francouzské,

DĚJINY
REVOLUCE FRANCOUZSKÉ
OD ROKU 1789—1814.

Dle devatenáctého vydání
přeložil

OT. PROCHÁZKA.

Vysvětlujícími poznámkami
opatřil

Dr. J. KOSINA.

V PRAZE.
TISKEM A NÁKLADEM F. ŠIMÁČKA.
1907

OBSAH.

DĚJINY REVOLUCE FRANCOUZSKÉ.

DÍL I.

(Od 5. května 1789 do 2. června 1793).

Úvod.

Povaha revoluce francouzské; její účinky, její postup. — Postupné útvary monarchie. — Ludvík XIV. a Ludvík XV. — Stav duchů, financí, moci vládní a potřeb obecných při nastoupení Ludvíka XVI. — Povaha Ludvíka XVI. — Maurepas, první ministr; jeho taktika. — Volil ministry lidové a pokrokové; proč. — Turgot, Malesherbes, Necker; jejich plány; narazí na odpor dvora a privilegovaných; padnou. — Smrt Maurepova. — Vliv královny Marie-Antoinetty. — Po ministrech lidových následují ministři-dvořané. — Calonne a jeho system; Brienne, jeho povaha, jeho pokusy. — Tíseň finanční; odpor shromáždění notáblů; odpor provincií. — Propuštění Brienna; druhé ministerstvo Neckerovo. — Svolání generálního stavovského shromáždění. — Co vedlo k revoluci . .

Str.

SHROMÁŽDĚNÍ ÚSTAVODÁRNÉ.

Od 5. května 1789 až po noc 4. srpna.

KAPITOLA PRVNÍ.

Str.

Zahájení generálního stavovského shromáždění. — Mí-
nění dvora, ministerstva, různých korporací králov-
ství o shromáždění. — Zkoumání plné moci. —
Otázka hlasování dle stavů či dle hlav. — Třetí stav
se ustavuje ve shromáždění národní. — Dvůr dá
uzavřítí zasedací síň; přísaha v Míčovně. — Většina
stavu duchovenského se spojí s měšťanstvem. —
Sezení královské z 23. října, jeho bezvýslednost. —
Plány dvora; události z 12., 13. a 14. července; od-
volání Neckera; povstání pařížské; utvoření národní
gardy; obléhání a dobytí Bastilly. — Následky 14.
července. — Usnesení v noci 4. srpna. — Ráz právě
vypuknuvší revoluce

33

Od noci 4. srpna do 5. a 6. října 1789.

KAPITOLA DRUHÁ.

Stav shromáždění ústavodárného. — Strana vysokého
duchovenstva a šlechty; Maury a Cazalès. — Strana
ministerstva a dvou komor poslaneckých: Mounier,
Lally-Tollevendal. — Strana lidová; triumvirát Barnave,
Duport a Lameth; jeho postavení; vliv Sieyèsův;
Mirabeau, vůdce shromáždění za této doby. — Co si
máme mysliti o straně Orleánské. — Práce ústavní:
vyhlášení práv; stálost a jednotnost sboru zákono-
dárného; sankce královská; vnější rozrušení, které
způsobí. — Plán dvora; hostina tělesné stráže; po-
vstání z 5. a 6. října; král usídli se v Paříži . . .

78

Od 6. října 1789 až do smrti Mirabeaua
v dubnu 1791.

KAPITOLA TŘETÍ.

Následek říjnových událostí. — Změna provincií v de-
partementy; organisace úřadů správních a obecních
dle systému svrchovanosti lidové a volby. — Finance;

všechny prostředky, jichž použito, jsou nedostatečné, statky duchovenstva jsou prohlášeny za statky národní. — Prodej statků duchovenstva vede k assignátům. — Občanské zřízení duchovenstva; náboženská opposice biskupů. — Výročí 14. července; zrušení titulů; slavnost sjednocení na poli Martově; nová organisace armády; opposice důstojníků. — Církevní rozluka při příležitosti občanského zřízení duchovenstva. — Kluby. — Smrt Mirabeauova. — Během celé této doby rozdíl stran stává se stále vyslovenějším 101

Od dubna 1791 do 30. září, dne ukončení sněmu ústavodárného.

KAPITOLA ČTVRTÁ.

Politika Evropy před francouzskou revolucí, soustava aliancí, sledovaná různými státy. — Všeobecná koalice proti revoluci; pohnutky jednotlivých mocností. — Porada a prohlášení v Mantui. — Útěk a zajetí krále ve Varennes; jeho dočasné sesazení. — Strana republikánská odděluje se poprvé od konstituční strany monarchické. — Tato opět dosadí krále. — Prohlášení Pilnické. — Král přijímá konstituci. — Konec ústavodárného sněmu; soud o něm . . . 138

NÁRODNÍ SHROMÁŽDĚNÍ ZÁKONODÁRNÉ.

Od 1. října 1791 do 21. září 1792.

KAPITOLA PÁTÁ.

První styky zákonodárného shromáždění s králem. — Stav stran: Feuillanti opírají se o stav střední, Girondini o lid. — Vystěhovaleci a vzdorné kněžstvo; usnesení proti nim; veto královo. — Předzvěsti války. — Girondinské ministerstvo; Dumouriez a Roland. — Prohlášení války proti králi uherskému a českému. — Nezday francouzských vojů; usnesení a zřízení zá-

10
M. MIGNET,
člen Akademie francouzské,

DĚJINY
REVOLUCE FRANCOUZSKÉ
OD ROKU 1789—1814.

DÍL DRUHÝ.

Dle devatenáctého vydání
přeložil

OT. PROCHÁZKA.

Vysvětlujícími poznámkami
opatřil

Dr. J. KOSINA.

V PRAZE.
TISKEM A NÁKLADEM F. ŠIMÁČKA.
1907.

ložního láboru o 20.000 mužů u Paříže; usnesení o vypovězení kněží nepřisahavších; veto královo; pád ministerstva girondinského. — Odbojná petice ze dne 20. června, žádající přijetí usnesení a znovu povolání ministrů. — Poslední pokusy strany konstituční. — Manifest vévody brunšvického. — Události dne 10. srpna. — Vojenské povstání La Fayetteovo proti původcům 10. srpna; jeho nezdár. — Nesvorost shromáždění a nové kommuny; Danton. — Vpád pruský. — Řeže 2. září. — Tažení v Argounském lese. — Příčiny událostí za shromáždění zákonodárného 155

NÁRODNÍ KONVENT.

Od 21. září 1792 až do 21. ledna 1793.

KAPITOLA ŠESTÁ.

První opatření konventu. — Jeho složení. — Boje Girondinů a Montagnardů. — Moc a cíle obou těchto stran. — Robespierre; obviněn Girondiny z bažení po diktatuře. — Marat. — Nové obvinění Robespierrea Louvetem; obrana Robespierrova; konvent přejde k dennímu pořádku. — Montagnardi, vyšedše vítězně z tohoto zápasu, žádají odsouzení Ludvíka XVI. — Mínění stran v té věci. — Konvent rozhodne, aby Ludvík XVI. byl souzen, a to jím samým. — Ludvík XVI. v Templu; jeho odpovědi před shromážděním; jeho obrana; jeho odsouzení; odvaha a klid jeho posledních chvil. — Co měl, a čeho postrádal jako král 221

Od 21. ledna 1793 do 2. června.

KAPITOLA SEDMÁ.

Politická a vojenská situace Francie. — Anglie, Hol-
land, Španělsko, Neapol a všechny kraje Císařství

přistupají ke koalici. — Dumouriez, dobyv Belgie, pokusí se o výpravu do Hollandska. — Chce znovu ustaviti monarchii konstituční. — Nehody našich vojsk. — Boj Montagnardů a Girondinů; spiknutí z 10. března. — Povstání kraje Vendée; jeho pokroky. — Odpadnutí Dumourieze. — Girondini žalováni ze spoluviny s ním; nové pikle proti nim. — Ustavení výboru »dvanácti« k překažení záměrů spikleneckých. — Povstání z 27. a 31. května proti výboru »dvanácti«; jeho potlačení. — Povstání z 2. června proti dvaceti dvěma předním Girondinům; jejich uvěznění. — Úplná porážka této strany 250

OBSAH.

DĚJINY REVOLUCE FRANCOUZSKÉ.

DÍL II.

(Od 2. června 1793 do r. 1814.)

(Od 2. června 1793 až do dubna 1794).

KAPITOLA OSMÁ.

Str.

Povstání departementů proti 31. květnu; další nehody na hranicích. — Montagnardi schválí ústavu a hned ji odloží, aby udrželi a upevnili vládu revoluční. — Všeobecné povstání; zákon o podezřelých. — Vítězství Montagnardův uvnitř a na hranicích. — Smrt královny, dvacetidvou Girondinů atd. — Výbor pro obecné blaho; jeho moc; jeho členové. — Kalendář republikánský. — Vítězové z 31. května se rozdvojí. — Ultrarevoluční strana obecní rady neboli Hébertisté způsobí zrušení katolicismu a ustaví ctění rozumu; její boj s výborem obecného blaha; její porážka. — Umírněná strana Hory neboli Dantonisté chce potlačit diktaturu revoluční a ustavit vládu zákonitou; její pád. — Výbor obecného blaha zůstane jediným vítězem

Od smrti Dantonovy v dubnu 1794 až do
9. thermidoru (27. července 1794).

KAPITOLA DEVÁTÁ.

Str.

Zdvojení hrůzovlády; její příčina. — Soustavy demokracie; Saint-Just. — Moc Robespierrova. — Svátek Nejvyšší Bytosti. — Couthon přednese zákon z 22. prairialu, který znovu zřizuje tribunál revoluční; zmatky, boje, na to poslušnost konventu. — Činní členové výborů se rozdvojí: na jedné straně jen Robespierre, Saint-Just a Couthon; na druhé Billaud-Varennes, Collot-d'Herbois, Barrère a členové výboru obecné bezpečnosti. — Chování Robespierrovo; opustí výbory a spolehne na Jakobíny a obecní radu. — 8. thermidoru požádá o obnovení výborů; setká se s nezdarem. — Sezení z 9. thermidoru; Saint-Just obviní výbory; přerušen Tallienem; Billaud-Varennes napadne prudce Robespierra; všeobecné rozvášnění konventu proti triumvirům; jejich uvěznění. — Obecní rada se vzbouří a osvobodí vězně. — Nebezpečí a odvaha konventu; postaví buřiče mimo zákon. — Sekce se prohlásí pro něj. — Porážka a potrestání Robespierra a buřičů . . . 43

Od 9. thermidoru až do 1. prairialu roku III.
(20. května 1795), doby vzbouření a porážky strany demokratické.

KAPITOLA DESÁTÁ.

Konvent po pádu Robespierrově. — Strana výborů, strana thermidoristů; její složení a její cíl. — Úpadek strany výborů. — Obvinění Lebona a Carrier. — Stav Paříže; Jakobíni a předměstí se prohlásí pro bývalé výbory, zlatá mládež a sekce pro thermidoristy. — Billaud-Varennes, Collot-d'Herbois, Barrère a Vadier dáni v obžalobu. — Hnutí germinové. — Vypovězení obžalovaných a několika Montagnardů, jejich stoupenců. — Povstání 1. prairialu. — Porážka strany demokratické; odzbrojení předměstí; nižší třída jest vyloučena z vlády, zbavena ústavy z r. 1793 a ztrácí svou hmotnou moc 74

Od 1. prairialu (20. května 1795) až do 4. brumairu roku IV. (26. října), ukončení konventu.

KAPITOLA JEDENÁCTÁ.

Období válečné od 1793 až do 1794. — Postavení vojsk ke zprávě o 9. thermidoru. — Dobyli Hollandska; posice na Rýnu. — Basilejský mír s Pruskem; mír se Španělskem. — Přistání u Quiberonu. — Reakce opouští meze konventu a stane se royalistickou. — Vraždění revolucionářů na jihu. — Direktorská ústava z r. III. — Výnosy z fructidoru, které vyžadují nové volby dvou třetin konventu. — Rozvášnění royalistické strany v sekcích. — Její vzbouření. — Den 13. vendémiaire. — Jmenování výborů a direktorů. Konec konventu; jeho trvání, jeho ráz 100

Str.

VÝKONNÉ DIREKTORIUM.

Od dosazení direktoria dne 27. října 1795 až do státního převratu ze 17. fructidoru r. V. (4. září 1797).

KAPITOLA DVANÁCTÁ.

Přehled revoluce. — Její druhý ráz reorganisační; přechod od života veřejného k soukromému. — Pět direktorů; jejich práce uvnitř říše. — Upokojení kraje Vendée — Spiknutí Babeufovo; poslední porážka strany demagogické. — Plán válečné výpravy proti Rakousku; dobytí Itálie generálem Bonapartem; smlouva v Campo-Formiu, uznání republiky francouzské s jejími vymoženostmi a s jejím okolím republik batavské, lombardské, ligurské, které jsou pokračováním její soustavy v Evropě. — Royalistické volby roku V. a jak změnilo postavení republiky. — Nový boj mezi stranou protirevoluční, jejímž sídlem byly rady, klub Clichy, salony, a mezi stranou konventu, zaujímající Direktorium, klub Salm a armádu. — Státní převrat z 18. fructidoru; strana z vendémiaire ještě jednou poražena.

123

Od 18. fructidoru roku V. (4. září 1797) až do
18. brumairu roku VIII. (9. listopadu 1799).

KAPITOLA TŘINÁCTÁ.

Str.

Direktorium vrátí se 18. fructidorem k vládě revoluční poněkud umírněné. — Všeobecný mír vyjímajíc š Anglii. Návrat Bonapartův do Paříže; výprava do Egypta. — Demokratické volby r. VI. zrušeny direktoriem dne 22. floréalu. — Druhá koalice; Rusko, Rakousko, Anglie napadnou republiku Itálii, Švýcarskem a Hollandskem; všeobecné porážky. — Demokratické volby 30. prairialu; rady vykonají odvetu a rozpustí staré direktorium. — Dvě strany v novém direktoriu a v radách: zumírněná republikánská strana a její vůdcové Sieyès, Roger, Ducos, rada starších; strana krajních republikánů a její vůdce Moulins, Gohier, rada pěti set a společnost Jízdárny. — Plány v různých směrech. — Maasénova vítězství ve Švýcarsku, Brunova v Hollandsku. — Bonaparte vrátí se z Egypta; dorozumí se se Sieyèsem a jeho stranou. — Dni 18. a 19. brumairu. — Konec vlády directorské 153

KONSULÁT.

Od 18. brumairu (9. listopad 1799) až do 2. prosince 1804.

KAPITOLA ČTRNÁCTÁ.

Naděje rozličných stran po 18. brumairu. — Prozatímní vláda. — Ústava Sieyèsova; její znetvoření ústavou konsulskou z r. VIII. — Sestavení vlády; mírumilovné úmysly Bonapartovy. — Výprava do Itálie; vítězství u Marenga. — Obecný pokoj na kontinentě mírem Lunevillským, s Anglií mírem Amienským. — Smíření stran vnitřní prospěch Francie. — Ctížádostivý způsob vlády prvního konsula, který zřídí znovu duchovenstvo ve státě konkordátem z r. 1801; utvoří vojenský rytířský řád: čestnou legii; doplní tento řád věcí doživotním konsulátem. — Obnovené nepřátelství s Anglií. — Spiknutí Georgea a Pichegrua. — Válka a pokusy royalistů poslouží

zámínkou k ustavení císařství. — Napoleon Bonaparte, jmenován dědičným císařem, jest pomazán papežem dne 2. prosince 1804 v kostele Notre-Dame. — Pozvolné opouštění revoluce. — Pokrok neobmezené moci po čtyři léta konsulátu . . . 186

CÍSAŘSTVÍ.

Od zřízení císařství r. 1804 až do r. 1814.

KAPITOLA PATNÁCTÁ.

Povaha císařství. — Změna republik, utvořených direktoriem, v království. — Třetí koalice; dobytí Vídně; vítězství u Ulmu a Slavkova; mír Prešpurský; ustavení dvou království, Bavorského a Württemberského. — Rýnská konfederace. — Josef Napoleon jmenován králem neapolským, Ludvík Napoleon králem hollandským. — Čtvrtá koalice; bitva u Jeny, dobytí Berlína; vítězství u Jilovy a Friedlandu; mír Tylžský; monarchie pruská zmenšena na polovinu, dvě království, Saské a Westfalské, ustavena proti ní. — Westfalské dáno Jérômu Napoleonovi. — Vznikne velké císařství se svými podružnými královstvími, se svým švýcarským spolkem, se svými velkými lény; je zřízeno dle vzoru Karla Velikého. — Pevninská blokáda; Napoleon použije zastavení obchodu k ochromení Anglie, jako užil zbraní, aby podrobil pevninu. — Vpád do Portugal a Španělska; Josef Napoleon jmenován králem španělským; jeho zástupcem na trůně neapolském stanoven Murat. Obrát v událostech; národní povstání na poloostrově; náboženský boj papežův; obchodní odboj Hollandska. — Pátá koalice. — Vítězství u Wagramu; Vídeňský mír; sňatek Napoleonův s arcikněžnou Marií Ludvíkou. — První pokus odporu selže; papež sesazen, Hollandsko připojeno k císařství a ve válce španělské úsilně pokračováno. — Rusko vzdá se pevninské soustavy; tažení z r. 1812; dobytí Moskvy; neblahý ústup. — Reakce proti moci Napoleonově; tažení z r. 1813; všeobecné odpadání. Koalice celé Evropy; únava Francie; podivuhodné tažení z r. 1814. — Spojenci v Paříži; vzdání ve Fontainebleau; povaha Napoleonova; jeho úloha ve francouzské revoluci. Závěr 216

Rejstřík jmenný a věcný.

Vysvětlivky: I. 51. značí: díl I. str. 51.

II. pozn. 250 (nebo prostě: pozn. 250) [zkratka před cifrou] značí: díl II. pozn. dvěstěpadesátá (nebo prostě pozn. dvěstěpadesátá).

I. 225 pozn., (zkratka za cifrou) značí: díl I. poznámka na straně 225.

I. 73 a pozn., značí díl I., str. 73 a poznámka na téže straně.

de l'Abbaye, vojenské vězení v Paříži, I 51, 128. — Abukir, řeka v Egyptě; zničení franc. loďstva admirálem Nelsonem, II 175 a pozn. 250; vítězství Bonaparteovo nad ottomanskou armádou, pozn. 250. — Áchy, porážka Miaziňského, I 259. — Adda, II 141. — Adíže, II 167, 219. — l'Admiral, tajemný útočník na Collota d'Herbois, II 46. — Aiguillon, ministr zahraničních záležitostí za Ludvíka XV., pozn. 76. — Aiguillette, toulonská tvrz, II 16, 127. — Aimé J. J., člen rady pěti set, odsouzen k deportaci, II 155. — Aisne, řeka, I 217, II 245; département, II 58. — z Aix, biskup, I 113, 114. — Aix, město, krvavé odvety royalistů, II 108. — Ajaccio, rodiště Napoleonovo, hlavní město Korsiky, pozn. 127. — Akkon, II pozn. 250. — z Alcudie, vévoda (viz Godoï), pozn. 105. — d'Alembert, matematik, pozn. 8. — Alessandria, město v Itálii, obsazena Bonapartem, II 141; II 196. — Alexandr I., ruský car, II 224, 225, 230, pozn. 290. — Alkmar, kapitulace vévody z Yorku, II pozn. 246. — Alpy, I 218, 257; II 195, 218, 225, 247, 249. — Alpská armáda, II 103, 105. — Alvinzi, generál, nástupce Wurmserův, II 142. — Alžběta, sestra Ludvíka XVI., I pozn. 62, 86; I str. 202. — Saint-Amand, I 265. — Amar, člen konventu a výboru obecné bezpečnosti, II 54, 62, 69, 75, 78, 93; člen povstaleckého výboru obecného blaha, II 135; souzen, II 138. — Ambleteuse, II 219. — Američanů boj o svobodu, I 136; pozn. 8, 31, 154. — l'Ami du Peuple, list Maratův, I 228, 253; pozn. 93. — Amienská smlouva, II 199, 202, 207, 214, 223, 234. — Amsterdam dobyt, II 104. — André, Jean-Bon-Saint-André, člen výboru obecného blaha, II 78;

MALINCÍ NEPŘÁTELE.

O NÁKAZE A NEMOCÍCH NAKAŽLIVÝCH,
ZVLÁŠTĚ U DÍTEK.

NAPSAL

Dr. D. PANÝREK,

lektor č. vyš. škol techn., operateur a měst. školní lékař v Praze.

V PRAZE.

TISKEM A NÁKLADEM F. ŠIMÁČKA

1907.

OBSAH.

	Str.
Předmluva	5

Ú v o d:

K dějinám bakteriologie	7
-----------------------------------	---

Č á s t I.:

O drobnohledu	25
O bakteriích	39
O nákaze	80

Č á s t II.: Nejdůležitější choroby nakažlivé, zvláště u dětí.

Úvod	149
Zarděnky	151
Spalničky čili osypky	154
Spála	157
Plané neštovice	163
Pravé neštovice	166

	Str.
Zánět průšnic	180
Tuberkulóza mládeže školní	183
Zádušný kašel ,	187
Záškrt	193
Ztrnutí šíje	201

D o d a t e k:

O epidemiích	205
------------------------	-----

BOHUMIL BAUŠE:

ČLOVĚK A ŽIVOČIŠTVO.

PŘÍRODOPISNÉ TÁČKY.

Založeno r. 1866.

V PRAZE.

TISKEM A NÁKLADEM F. ŠIMÁČKA.

1907.

OBSAH.

	Str.
Předmluva	3
Poměr člověka ke zvířectvu	5
Uctívání zvířat	7
Proměna zvířat a totemismas	10
Uctívání zvěrobožstva, příznaky zvířecí	13
Zvíře v různém náboženském vyznání	15
Zvíře ve zvycích a mravech národů	19
Ochrana zvířat	22
Smích a pláč u zvířat	25
Zvířátka při toaletě	30
Hry zvířat	38
Hra a pud	43
Hry experimentální	51
Hry pohybu	52
Hry lovecké	55
Hry bojovné	56
Umění stavitelská	58
Hry pěstounské	59
Hry napodobivé	61
Zvědavost	63
Hry při námluvách	65
Pěvci volného vzduchu	72
Ballet a opera v živočišstvu	85

	Str.
Přetvářka u zvířat	93
Draci v Čechách	99
Hody předhistorické	105
Výzbroj a válčení živočichů	112
Dělba práce v živočišstvu	120
Kropatkin o vzájemné pomoci v živočišstvu	132
Návrat plactva	149

